

גליון רס"ב
שנה ו' תשע"ז

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תודה למשפחת קיימן על אישור לפרסום בתמונה

סיפורי חז"ל

כי אשמרה שבת א-ל ישמרני

באחת השבתות יצא חסיד בעל שדה לטיול רגלי בשדהו כשלתע חשכו עיניו: פירצה! בגדר שהקיפה את השדה, נפערה פירצה. המחשבות החלו להטריד אותו: גנבים עלולים להיכנס ולקחת את הפרות, או אולי שועלים יחמדו בהם, אל דאגה, אמר החסיד לעצמו. הלא עוד מעט תצא השבת, אז אוכל לגשת ולתקן את הפירצה. הבה נקווה כי בזמן הקצר עד אז הנוק לא יהיה רב מדאי. אבל החסיד, כשמו כן היה, התנהג במידת החסידות: כיצד העזתי להפיג את קדושת יום השבת במחשבות על עבודת יום החולל? הוא הוכיח את עצמו. "הלא ביום השבת יש להימנע מכל מחשבות חולין של ימי השבוע? החסיד לא נרגע עד שהחליט כי הוא לעולם לא יגדור את הפירצה שנפערה בגדר. נעשה לו נס, ובמקום הפירצה צמח עץ צלף אחד רב ענפים. ובזכות פירותיו של העץ הענק, יכלו החסיד ומשפחתו להתפרנס בכבוד.

ומובא בשם השל"ה הקדוש זיע"א, שנשמתי של אותו חסיד הייתה גלגול נשמתו של צלפחד, שלפי דיעה אחת קושש עצים ביום השבת, ובשל כך נגזר עליו עונש מוות. הדבר רמוז גם בשמו: צלפחד = צלף חד.

(לפי מסכת שבת דף ק"ג)

פרשת השבוע

וישמע משה ויפול על פניו
(טז - ד')

מסופר: פעם הוכיח מתנגד את הרה"ק בעל התניא זיע"א ושאל: מדוע אתם מתנשאים כל כך? והחל לפרט את הנהגותיו של הרבי הנראות בעיניו כמתנשאות. הקשיב הרבי לטענה הניח את זרועותיו על השולחן והשעין עליהן את ראשו כמו בנפילת אפיים, הרהר דקות ארוכות מבלי לשנות תנוחה, לבסוף הרים את ראשו והשיב: גדולי ישראל נקראים ראשים, ראשי אלפי ישראל. הראש והגוף אמנם מחוברים, אך לכל אחד מהם לבוש שונה, על הגוף לובשים בגד נפרד. ועל הראש חובשים בגד נפרד. מדוע לא תופרים בגד אחד משותף לראש ולגוף? מפני שהראש צריך להיות מובדל מהגוף. כך גם ראשי הדור צריכים להיות מובדלים ומנושאים מהעם, המתנגד הסתפק בתשובה שקיבל, הודה לרבי והלך. הרה"ק האדמו"ר האמצעי זיע"א בנו של בעל התניא, היה עד לשיחה

שהתנהלה והוא תמה על התנהגותו של אביו. מדוע הנחת ראשך על זרועותיך, והרהרת זמן ממושך בתשובה, הרי יכולת לענות לו מיד? שאל הבן את אביו. השיב הרבי, כשטען קורח כי כל העדה כולם וגו' ובתוכם ה' ומדוע תתנשא על קהל ה'. כיצד הגיב משה רבינו, וישמע משה ויפול על פניו. רק אחר כך הוא פנה לקורח והשיב לו על טענתו. מדוע באמת לא השיב משה רבינו מיד לטענתו של קורח, אלא נפל תהילה על פניו? משה רבינו חשש שדבריו של קורח אינם טענתו הפרטית, אלא טענה שהתעוררה במרומים, וקורח אינו אלא השליח להעביר את הדברים. אם ישיב לו מיד, יגיע שליח אחר ויעורר גם הוא את אותה השאלה. לכן נפל משה תהילה על פניו והתבונן היטב בתוכו פנימה, רק לאחר שנוכח בוודאות שאין בו שמץ של התנשאות, הבין שקורח אינו שליח מלמעלה אלא איש ריב ומחלוקת. ואז השיב לו על טענתו. כן היה גם בנידון דידן, אמר בעל התניא.

צמני השבת

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:31 ת"א: 8:34 ר"ת: 9:06

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:13 ת"א: 7:28

פרשת קרח-ר"ח תמוז

כי לא ידח ממנו נידח (המשך משבוע שעבר)

(תקציר מהגליון הקודם: היה היה פעם יהודי שירד לא עליכם מהדרך הישרה, והפך למשומד ר"ל. יום אחד התעורר בקרבו רגש של חרטה עמוקה אשר לא נתן לו מנוח, והוא החליט לחזור בתשובה. החליט ללכת אל הרב, וכי מה עושה יהודי כשיש לו שאלה לשאול הווה אומר הוא הולך אל הרב. בלב שבור ובדמעות בעיניו בא המשומד אל הרב כדי לבקש ממנו עזרה ועצה, רבי עזר לי להיות בעל תשובה, קרא במר נפשו, אני אעשה כל מה שהרב ישית עלי לעשות הוסיף היהודי בדמעות ובהחלטיות. לבקשתו של הרב החל היהודי המומר למנות את חטאיו הרבים, עד שהרב הפסיק אותו ואמר די! איני יכול לשמוע יותר. לך הביתה ותביא לכאן כר. לאחר שחזר עם הכר, פקד עליו הרב תצא לרחוב תחתוך את הכר, ותוציא החוצה את כל הנוצות שיעופו ברוח, אף נוצה אחת שלא תישאר בתוך הכר, אחר כך תחזור לכאן. האיש יצא החוצה ועשה כפי שנצטווה, הוא חזר אל הרב כשציפית הכר בידו, דע לך והרעים עליו קולו של הרב כי ההלשנות, הרכילות והלשון הרע שלך, שלא לדבר כבר על שאר העבירות, הן כמו הנוצות האלו המתעופפות ברוח, האם אתה יכול לאסוף את כל הנוצות לתוך הציפית שבידך? לך איפוא ותחפש אותם והשם יתברך יהא בעזרך, אני לא יכול לעזור לך. בלילה ההוא נדדה שנת הרב, והתייסר במחשבה אולי לא נהג כהוגן ששילח את היהודי בידיים ריקות, אולי היה צריך לעשות משהו, לחשוב על איזה "תיקון" עבורו, כשכבר נרדם חלם הרב חלום והנה מוליכים אותו לדין בבית דין של מעלה.)

האם אתה מכיר את בעל התשובה? שאלו את הרב, הרב ניסה להישיר מבטו לעיני היהודי, אולם בגלל האור הגדול שקרן מפניו, הוא התקשה לעשות זאת. לבסוף הוא זיהה אותו בצורה הנעלה מכל ספק, עתה גם הכיר בטעותו, אסור היה לשלוח את היהודי שביקש לחזור בתשובה בידיים ריקות, הוא נוכח לדעת כי הלה רצה לחזור בתשובה באמת ובתמים. בתשובה לשאלות ביה"ד השיב הרב איפוא כי אכן זהו אותו יהודי שבא אליו, וכי טענותיו צודקות, כי הוא זה שפקד עליו להעיף את הנוצות ברוח, מבלי שתיתנן לו תחילה האפשרות לספור אותן ולעמוד על מספרן המדויק. פסק הדין של בית הדין היה קצר ולענין, שניהם הרב ובעל התשובה ילכו ויחפשו את שלוש הנוצות החסרות, ימצאו ויביאו בפני ביה"ד. ברגע זה שמע הרב נקישות בחלוננו היה זה השמש שהלך מבית לבית כדי להעיר את היהודים לתפילת הבוקר. הרב התעורר כשבלו פועם

בחוקה, הנה כל זה היה חלום, אבל איזה חלום, ריבונו של עולם, איזה חלום?

מיד לאחר התפילה שלח הרב לקרוא לבעל התשובה, הלה נכנס אל הרב כשעיניו אדומות מבכי והוא נראה שבור כמו אתמול, הרב לא סיפר לו את החלום, אך אמר לו נראה כי מן השמים מסייעים שתוכל לחזור בתשובה, וכי שערי התשובה פתוחים בפניך, כנראה שיש לך איזו זכות גדולה, הבה נראה, אתמול סיפרת לי את העבירות והחטאים שלך, היום תספר לי על המעשים הטובים שעשית בימי חיך. זיק של תקוה נראה על פניו היגיעות של בעל התשובה, מבויש קמעה כמי שלא נעים לו לספר משבח עצמו, הוא פתח וסיפר: לאמיתו של דבר, אני זוכר רק מעשה טוב אחד שעשיתי בימי חיי, וגם לגבי זה יש לי ספק אם עשיתי זאת לגמרי לשם שמים בלי פניות אישיות. ספר, עודדו הרב. זה היה לפני ימים אחדים הייתי שקוע ראשי ורובי בחברה הגויית, עמה ביליתי את ימי ולילותי, בין ידידי הקרובים אפשר היה למצוא את הכומר המקומי, את ראשי העיר, את מפקד המשטרה. ועוד אנשי שררה כיוצא באלה, יחד ישבנו ושתינו לשכרה, כמעט מידי ערב, והיות ולפי הכלל העתיק נכנס יין יצא סוד, סיפר לנו הכומר על תכניתו הסודית, אצל היהודים חוגגים עוד מעט את פורים, אמר הכומר, ומיד אחריו בא חג הפסח, זהו הזמן לארגן איזו עליילת דם קטנה, ובעיקבותיה לערוך פוגרום, להרוג כמה יהודים ולבוז בו, ואת השאר לגרש מן המקום. זאת היתה התוכנית בראשי פרקים, והיות ובעיני השותפים האחרים היא מצאה חן, הוחל מיד בעיבודה לפרטיה. ראש המשטרה שומר החוק במקום, הציע כי יזרקו גוויה של ילד נוצרי למרתף ביתו של הרב כדי שאפשר יהיה להאשימו בשפיכת הדם לצרכים דתיים. הצעד הבא יהיה מעצרו של הרב ונכבדי הקהילה, להם יערכו משפט וידונו אותם למוות. בינתיים יפשוט ההמון המוסת על בתי היהודים, יערוך שוד ביזה והרג, וזה יתן בידי המשטרה עילה לגירוש היהודים כיסוד חברתי בלתי יציב המעורר מהומות.

כאשר שמעתי את התכנית, המשיך היהודי את סיפורו, וכאשר ראיתי את הכומר והכנופיה שלו המשפשים ידיהם בהנאה לקראת השוד וההרג שיערכו ביהודים. קיבלתי דקירה בלב, מה לי פה, ומי לי פה בין הרוצחים הללו? שאלתי את עצמי בחרדה פתאום. אמנם הרחקתי לכת עד מאוד, חשבתי לעצמי, אולם לרצח ושוד של אחי היהודים טרם הגעתי, ואולי גם חשבתי בשעת מעשה כי אם יגרשו את כל היהודים, אשאר בודד וגלמוד כאן בלי פרנסה הבאה לי מההלשנה.

צ'י של ונמשל

לכבוד שבת – לשם שמים

אם יהודי נותן הוא משלו גם לעניים, ודואג לכך שגם אנשים שאין בידם משגת לעשות את השבת, שגם הם לא יחסר להם כמוכן עד היכן שידו משגת, הדבר מוכיח שההוצאות שלו על לבוש ומאכל לכבוד שבת הן לשם שמים, וכדי להבין זאת נביא את המשל הבא:

משל לעשיר אחד בפטרבורג שהיו לו כמה בנים ביניהם רבי געצל ורבי קלמן רבי געצל היה עשיר ולעומתו רבי קלמן עני מרוד. יום אחד אירס העשיר את בנו הצעיר כתב האב מכתב לבנו רבי גצל ויבשר לו את הבשורה הוא ציווה עליו להתכונן לקראת החתונה במלבושים נאים לו ולמשפחתו. ועוד הוסיף האב שלא יקמץ הבן בהוצאות הכספיות שכן הכל יהיה לכבודו של האב והוא יפצה את בנו על ההוצאות שיוציא לכבוד החתונה. ר' געצל קרא את המכתב ובשמחה התחיל להכין את משפחתו לקראת החתונה. הלך אל חנויות היוקרה שבעירו וקנה מלבושים נאים לכל המשפחה. מובן שלא חסך בהוצאות כי ידע שאביו יפצה אותו עבור הכל. הגיע מועד החתונה ורבי געצל הזמין מרכבה לנסיעה, פתאום נזכר שעליו להביא את אחיו קלמן לחתונה, שלח את המרכבה לקחת את אחיו ובני משפחתו ויחדיו נסעו לחתונה. ר' געצל ומשפחתו התלבשו והתהדרו כראוי בבגדים החדשים שנקנו לכבוד החתונה, ואילו ר' קלמן ובני ביתו לבשו בגדים עלובים כשהגיעו האחים ומשפחותיהם לפטרבורג עיר אביהם, יצאו לקראתם בני המשפחה ועמם המחוננים החדשים כשראה המחונן החדש את ר' געצל פנה אל אביו ושאלו, מיהו האדם העשיר הזה? זה בני בכורי, ענה העשיר. ומי הוא זה? שאל המחונן בהצביעו על רבי קלמן, גם זה בני ענה האב המבוויש. באותם רגעים כעס העשיר בלבו על רבי געצל בנו שלא דאג להלביש כראוי את אחיו ר' קלמן. לאחר שעברו ימי שבע הברכות פנה ר' גצל אל אביו בשאלה: אבא, איך היו בעיניך המלבושים שלי? ענה אביו העשיר הבגדים היו יפים מאד, וכעת סע לשלום. התפלא ר' געצל על אביו ושאל אבא לכבוד מי קניתי בגדים יפים אם לא לכבודך, בזה רמוז לאביו שהגיע המועד לפצות אותו עבור הוצאות הקניה. והאב לא אחר להשיב לו, אמור לי בני, האם ההוצאות היו באמת לכבודי? אם כן מדוע לא דאגת להלביש כראוי גם את אחיך? וכי לכבודי הבאת אותו לבוש קרעים? מכאן שההוצאות היו רק לכבודך ולכן לא אפצה אותך על הוצאותיך.

הנמשל הקדוש ברוך הוא חפץ שנכבד את השבת ומבטיח לפצות אותנו על ההוצאות, אך אם אנו לא דואגים לאחינו העניים, אות הוא שההוצאות אינם לכבוד ה' אלא לכבודנו. רק אם נדאג לאחינו העניים יחשב לנו שהוצאות השבת היו לשם שמים ונקבל אותן בחזרה.

(המגיד הק' מדובנא זיע"א)

אינני זוכר כבר בדיוק איך ומה היה, כי גם אני הלא שתיתי כוסיות אחדות, אולם זאת אני זוכר כי התחלתי לשכנע את החבריא הבלתי קדושה, כי לא כדאי להם לבצע את תכניתם. הסברתי להם כי מיהודים חיים אפשר להפיק יותר תועלת והנאה חומרית, מאשר מיהודים הרוגים או מגורשים. דיברתי ודיברתי עד ששכנעתי אותם והם הסכימו ליותר על תכניתם השטנית.

מאותו הרגע המשיך היהודי כשדמעות זולגות מעיניו, חל שינוי מכריע במהלך חי, בפעם הראשונה זה זמן רב הרגשתי כי למרות הכל אני יהודי איך שהייתי ומה שהייתי אני יהודי, ואין לי עסק עם רוצחים וגולנים המתכננים עלילות על אנשים חפים מפשע. כך החלטתי לבוא אליך כבוד הרב. דמעות עמדו בעיני הרב, כאשר שמע את סיפורו של בעל התשובה, עתה הבין כי יהודי זה סיכן את חייו כדי להציל עדה שלמה, ובתוכה גם את הרב שעתיד היה לשמש מטרה ישירה לעלילת הדם, וכי מי עמד בדרכם של הרוצחים כדי שלא יבצעו את זממם, רק מסירות נפשו של היהודי הוזה מנעה אותם מלעשות את המעשה שהיה ממיט שואה על עדה קדושה. הרב לא ידע את נפשו מרוב צער ועגמת נפש, הנה יהודי מוסר את נפשו כדי להציל יהודים ממות גירוש וביזה, והוא הרב שולח את היהודי הוזה לאסוף נוצות, שפתיו של הרב מלמלו עתה תפילת הודיה, ברוך השם שהראני את הדרך מן השמים להציל נשמה זו ולא לתת לה ללכת לאיבוד ח"ו, בחיבה גדולה חיבק הרב את היהודי ונשקו במצחו. לאחר מכן הוא נתן לו תיקון וקבע לו סדר יום מסויים, לפיו עליו לסדר את חייו כדי להיהפך לבעל תשובה אמיתי. לעצמו איחל הרב כי בבוא הזמן לאחר מאה ועשרים שנה יזכה להיות בגן עדן במחיצתו של בעל התשובה ההוא.

הודעה משמחת

החל משבוע זה ניתן לתרום עבור הפצת העלון
החשוב והמבוקש "סיפורי צדיקים"

בעמדות "קהילות" הפוזרים

בבתי כנסיות בכל רחבי הארץ.

צ'ין אדם לחברו

האם מצווה זו ניתנה רק לאנשים אחרים ולא לי

מסופר: כשהלך פעם הרה"ק רבי מנחם מענדל מליובאוויטש זיע"א (יומא דהילולא ג' תמוז) מביתו לכיוון בית המדרש, הבחין באיש מבוגר הסוהב שתי מזוודות כבדות, ניגש האיש אל הרבי שעבר לידו ואמר לו: "ר' יהודי אולי הנכנס מוכנים לעזור לי לשאת מזוודה אחת?" "המשא כבד עלי מאוד". לקח הרבי מידו בשמחה את המזוודה ושניהם צעדו יחד כאשר כל אחד מזוודתו בידו. אחד מרבני חב"ד שהלך בסמוך, נבהל מאוד לראות ממקום הילוכו את הרבי סוהב בידו את המזוודה הכבדה, אך לא היה לו האומץ לגשת אל האיש ולהעיר לו על כך בנוכחותו של הרבי. התחיל הרב לרקוע ברגליו ולעורר קצת רעש, כדי שאותו יהודי יהפוך את פניו אליו ואז יוכל להעיר לו, אך לדאבונו לא החזיר האיש את פניו. וכך המשיכו ללכת עם המזוודות הכבדות בידיהם. בעודם צועדים, שמע הרבי את היהודי המשמיע אנחות כבדות, כאשר שאלו הרבי על מה ולמה הוא כה נאנח? ענה לו, האמן לי ר' יהודי שכבד עלי מאוד המשא שהגני סוהב בידי, ללא אומר ודברים לקח הרבי ממנו גם את המזוודה השניה, וכך המשיכו ללכת כאשר שתי המזוודות הכבדות בידי של הרבי. הרב שפסע מאחוריהם וראה את מעשהו האחרון של אותו יהודי לא יכול להבליג עוד, הוא התקרב אל האיש ההוא והחל להשתעל בקול מאחוריו, הפעם הפנה כבר היהודי את פניו לעבר

המשתעל, אז רמו לו כי האיש שנושא את מזוודותיו אינו אלא הרבי מליובאוויטש. כאשר שמע הישיש את דבריו, נבהל מאוד ועצר מלכת, הוא תפש את ראשו בידו והחל לקצוף על עצמו: געוואלד מה עשיתי השתמשתי עם הרבי מליובאוויטש לסוהב את המזוודות שלי, אוי לי ואבוי לנפשי, כראות הרבי שהיהודי עצר מלכת ומשמיע דיבורים של צער וכאב, שאלו מה קרה ועל מה ולמה נעצר פתאום מלכת? החל היהודי לבכות כי לא ידע כלל עם מי הוא משתמש לצרכיו הפרטיים, ומי יודע אם יכפרו לו מן השמים על מה שעשה, ענה לו הרבי ומה עם מצוות "עווב תעווב עמו" האם מצווה זו ניתנה רק לאנשים אחרים ולא לי.

למנוע צער מאבא

הגאון רבי רפאל ברוך טולידאנו זיע"א בהיותו בן תשע, חלה במחלה קשה. הוא שכב במיטתו, מתפתל בכאבים עזים, בוכה וגונח מרוב יסורים. לפתע נכנס אביו לחדר, לבקר אותו, בו ברגע פסק הנער מבכיו. הידק את שפתיו וחיך אל אביו! באותה שעה שהה שם ידיו ורעו, הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל, שנדהם למראה השינוי הכביר שחל בו. לאחר שהאב יצא מהחדר, שבו הגניחות והאנחות. שאל אותו רבי יוסף: כיצד יכולת להחריש, אחר שסבלך רב כל כך? ענה הנער בן התשע: "לא רציתי לצער את אבא, האם לא די בכך שאני סובל? לא רציתי שגם לאבא יכאבו".

הילולא דצדקיא

יום שבת ל' סיון
הגה"ק רבי שלמה קלוגער ב"ר יהודה אהרן (תרכ"ט)
הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף ב"ר מרדכי מנדבורנא (תרס"ח)

יום ראשון א' תמוז
הרה"ק רבי קלונימוס קלמן ב"ר אהרן (מאור ושמש - תקפ"ז)
הרה"ק רבי שלמה מבאבוב ב"ר מאיר נתן (תרס"ה)

יום שני ב' תמוז
יוסף הצדיק משבטי קה בן יעקב (ב"א ש"ט)
הרה"ק רבי נחמן מהורדאנקא ב"ר יצחק (תלמיד הבעש"ט - תקכ"ה)
הרה"ק רבי אברהם מטריסק (מגן אברהם) ב"ר מרדכי מטשענובל - תרמ"ט

יום שלישי ג' תמוז
הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר לוי יצחק מליובאוויטש (תשנ"ד)

יום רביעי ד' תמוז
רבנו יעקב ב"ר מאיר (ר"ת - ד"א תתקל"א)
הרה"ק פינחס ב"ר צבי הירש (ההפלאה - תקס"ה)

יום שישי ו' תמוז
הרה"ק רבי ברוך פרנקל ב"ר יהושע יחזקאל פייבל (ברוך טעם - תקפ"א)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

איתא בשם הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף זיע"א (יומא דהילולא ל' סיון). שלכל רבי יש השגחה שלו, שיהודי פלוני יביא סכום פלוני. ולפעמים קורה שמה שיהודי זה נצרך לישועה, הוא אך ורק כדי להביאו לידי נתינה, וכשנכנס ונותן הפדיון ממילא חוזר הדבר לתיקונו. והלה חושב שמופת יש כאן. ולאמיתו של דבר החשבון הוא פשוט. שלאחר שהשלים את נתינתו לצדיק, ממילא חוזר המצב לקדמותו.

נדבת

הרה"צ זלמן לייב ראזענבוים שליט"א
לע"נ הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף
ב"ר מרדכי מנדבורנא זיע"א

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז